

Základy fyzické geografie 2

Základní struktura

- **Geomorfologie** – Irena Smolová
irena.smolova@upol.cz

Mgr. Peter Mackovčin, Ph.D.

- **Biogeografie**
- **Pedogeografie**
- **Základy nauky o krajině**

Zakončení předmětu

- **Kredity: 7**
- **Forma zápočtu: 2 seminární práce**
- **Forma zkoušky: kombinovaná – písemná a ústní**
- **písemná: test**

- **- ústní: vazba na seminární práci**

Cvičení – seminární práce

Podmínky k udělení zápočtu

- Požadavky k zápočtu: vypracování 2 seminárních prací na zvolené téma

Téma seminární práce:

1. Komplexní fyzickogeografická charakteristika regionu se zaměřením na rizikové jevy.
2. Téma okruhu Litosféra – zpracování tématu + přípravy na výuku

-
-
-
- **1. seminární práce**
- **téma: Komplexní FG charakteristika území se zaměřením na rizikové jevy**
- **rozsah: orientačně: 5 stran textu + 1 mapka + 1 schéma**

Doporučená osnova:

- Úvod
- Poloha území v globálním měřítku (!!! Pozice vzhledem k okraji litosférických desek; zejména vazba okraje/rozhraní desek ke zvolenému regionu)
- Rizikové endogenní jevy (sopečná činnost, zemětřesení)
- Rizikové exogenní jevy (povodně, sesuvy,...)
- Krajinné typy a jejich charakteristika
- Ovlivnění krajiny člověkem
- Ochrana přírody a krajiny

Seznam literatury (včetně www stránek)

Téma	Jméno
Jáva	
Aleuty	
Kapverdy	
Kurilské ostrovy	
Madeira	
Panama	
Kalifornský poloostrov	
Bermudy	
Haiti	
Kuba	
Falklandy	
Rudé moře	
Galapágy	
Maskarény	
Špicberky	
Rudé moře	
Luzon	
Kaspické moře	
ostrov Vancouver	

-
-
-
- **2. seminární práce**
- **téma: Vybrané téma z okruhu Litosféra (v rozsahu vyučovaném na gymnáziu)**

Doporučená osnova:

- Úvod
- Charakteristika tématu – odborná
- Názorné představení problematiky
- Ukázka rozsahu ve vybrané učebnici (naskenováno, ofoceno)
- Motivační text/video/prezentace
- Prezentace tématu (powerpoint)
- Pracovní list (rozsah 2-3 strany)

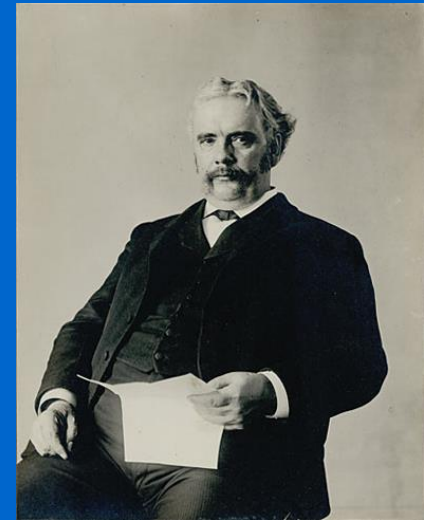
Seznam literatury (včetně www stránek)

Téma	Jméno
Stavba zemského tělesa	
Zemětřesení	
<u>Indoaustralská deska</u>	
Pacifická deska	
Jihoamerická deska	
Euroasijská deska	
<u>Středoocéánský hřbet</u>	
Podmořské okraje pevnin	
Lože oceánu	
Závrtý a ponory	
Krasová údolí	
Údolí	
Činnost ledovce	

GEOMORFOLOGIE

- mladý vědní obor
- formoval se $\Rightarrow$ z empiricky zjišťovaných projevů exogenních procesů na litosféru + snahy vyjádřit horopisné poměry na mapách
- samostatná věda zabývající se **studiem tvarů, geneze a stáří zemského povrchu**
- K. F. Naumann - v roce 1849:
morfologie zemského povrchu
(nauka o tvarech)
- termín geomorfologie poprvé použil
W. J. McGee (americký geolog) v roce 1893

W. J. McGee (1853-1912)

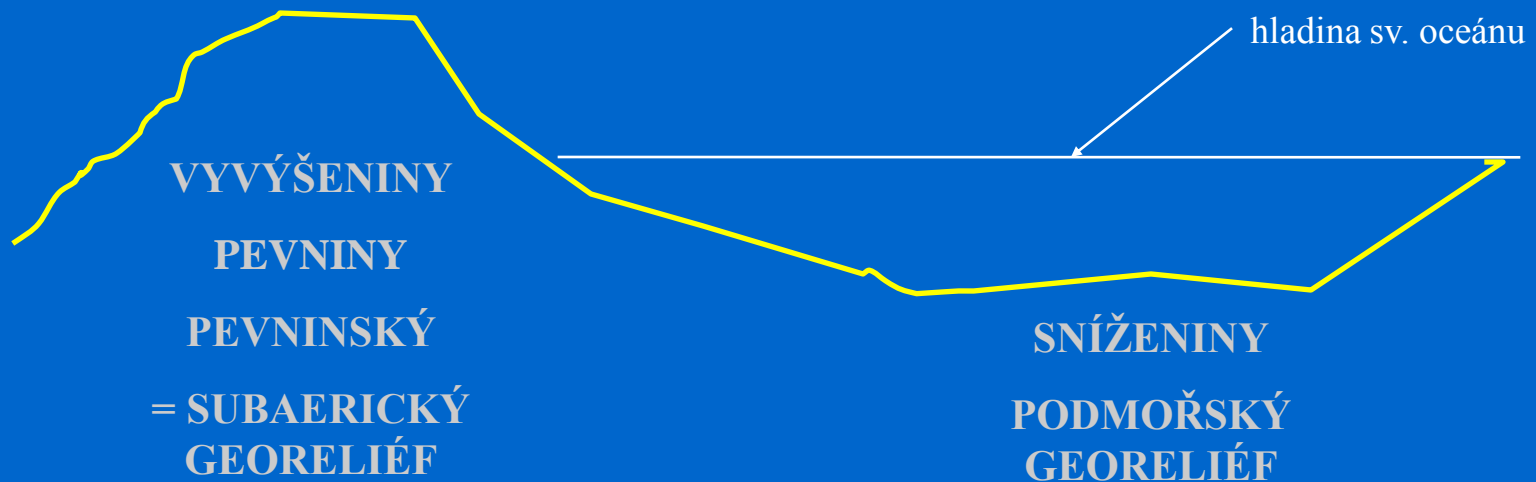
Osnova části - geomorfologie

- Geomorfologie a geomorfologická terminologie
- Geotektonické hypotézy
- Endogenní geomorfologické procesy
- Základy strukturní geomorfologie
- Základy dynamické geomorfologie – exogenní procesy.
- Krasové procesy a tvary reliéfu (exokras a endokras)
- Fluviální procesy a tvary reliéfu
- Kryogenní procesy a tvary reliéfu (nivační, glaciální, periglaciální)
- Eolické, marinní a biogenní procesy a tvary reliéfu
- Antropogenní procesy a tvary reliéfu – na cvičení

•
•
•

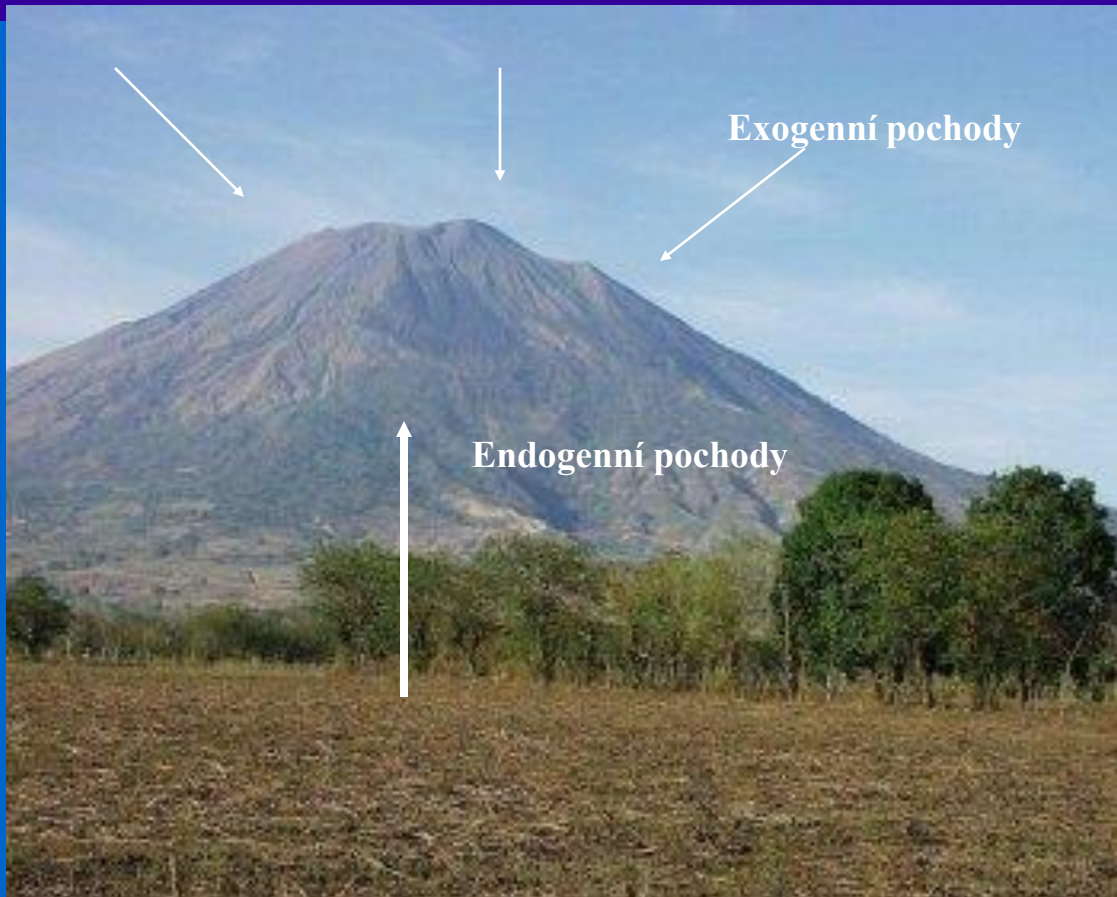
OBJEKT: georeliéf = svrchní plocha zemské kůry
= plocha vzájemného kontaktu
pochodů - endogenních a
exogenních

- protikladné působení $\Rightarrow$ nerovnosti georeliéfu

-
-
-

Salvador - San Miguel

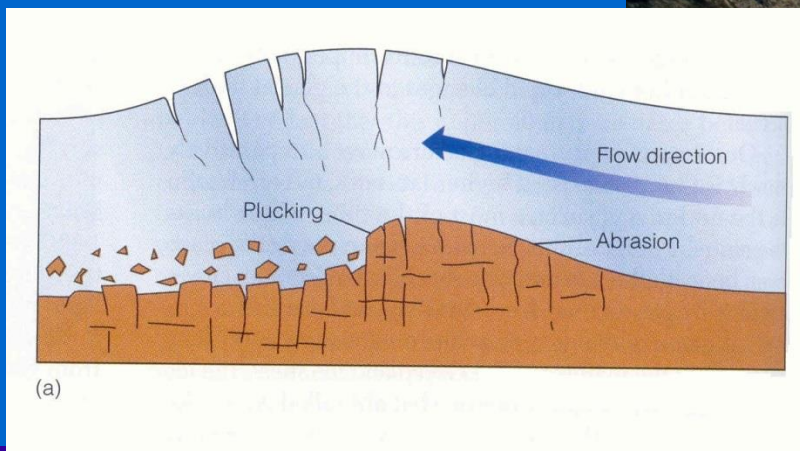
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-

-
-
-
-
-
-
-
-

Kryogenní procesy (např. glaciální tvary)

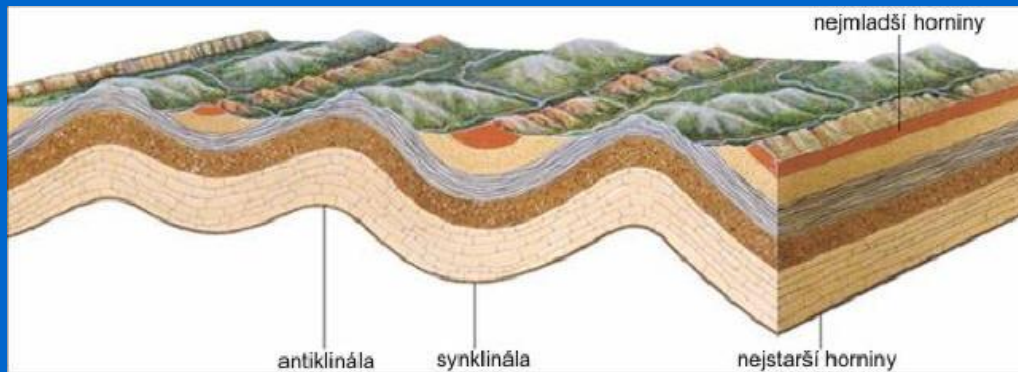
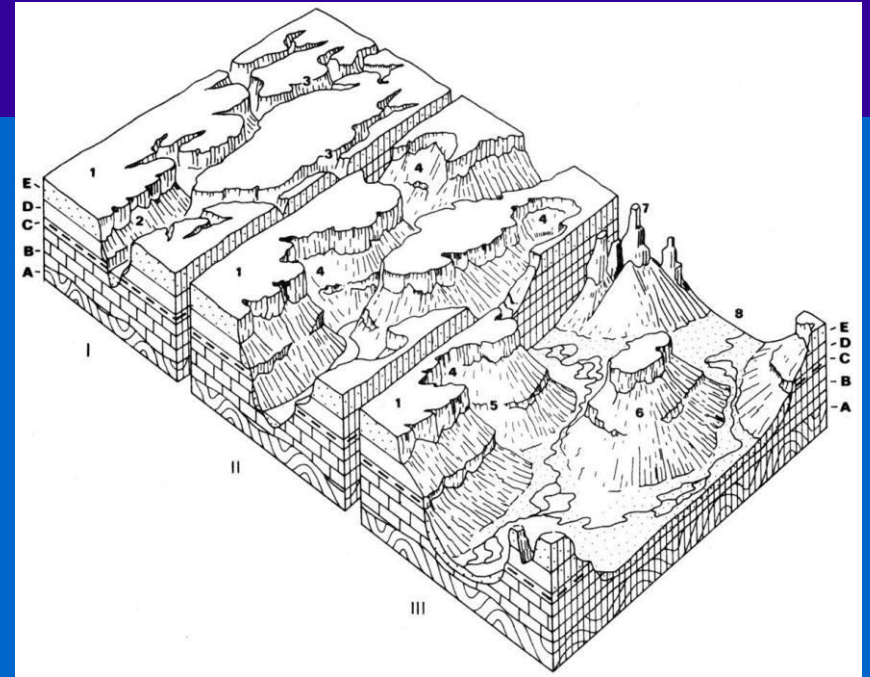
- Antropogenní procesy

Základní členění geomorfologie

- REGIONÁLNÍ - zkoumá všechny složky georeliéfu na určitém území
- OBECNÁ - vzrůstající abstrakce, abstrahuje od geografické polohy
- TEORETICKÁ - formulace obecných pravidel a zákonitostí

-
-
-

periglaciální

mrazové zvětrávání, eolická činnost

Základní literatura

Demek, J.: **Obecná geomorfologie.**

Academia, Praha 1987, 476 s.

skripta: Demek, J.: **Obecná geomorfologie**

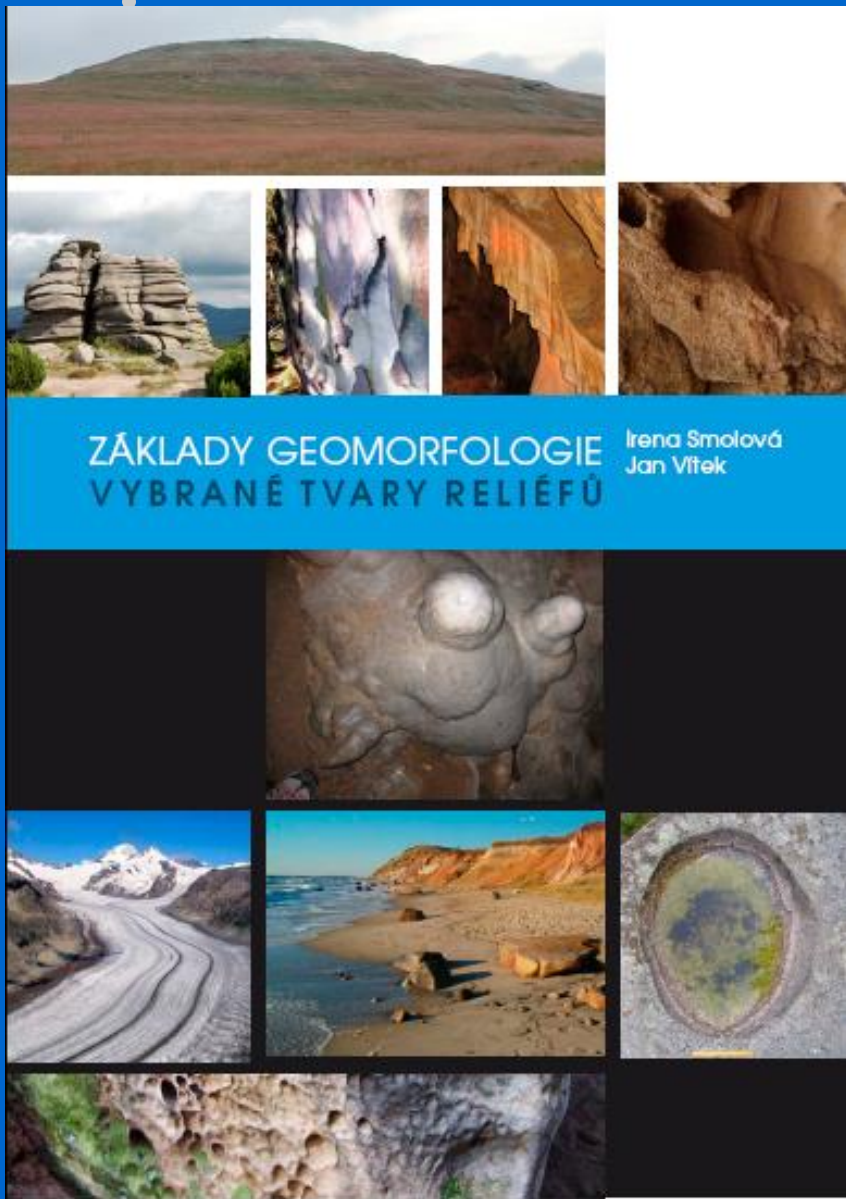
I. Úvod + Strukturní geomorfologie pevnin (UJEP,
Brno, 1983, 101 s.)

II. Klimatická geomorfologie (UJEP, Brno, 1983, 122 s.)

III. Antropogenní geomorfologie
(UJEP, Brno, 1984, 139 s.)

IV. Strukturní geomorfologie oceánského dna
(UJEP, Brno, 1984, 141 s.)

Smolová, I., Vitek, J.:

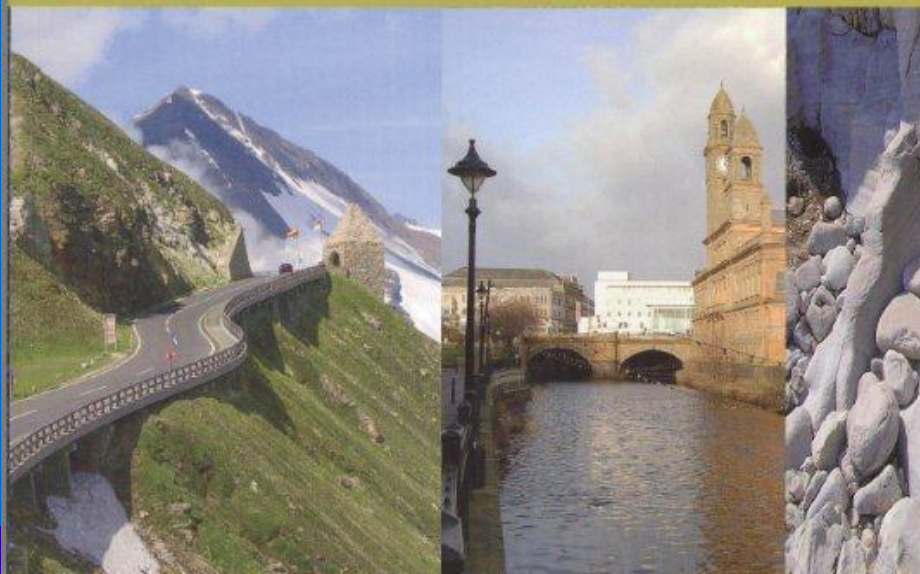
Základy geomorfologie. Vybrané tvary reliéfu.

Univerzita Palackého v Olomouci,
Olomouc, 2007, 189 s.

Základy antropogenní geomorfologie

Karel Kirchner / Irena Smolová

-
-
-

Demek, J., Quitt, E., Raušer, J.: Úvod do obecné fyzické geografie. Academia, Praha 1976, 400 s.

Demek, J., Zeman, J.: Typy reliéfu Země. Academia, Praha 1979, 327 s.

Horník, S. a kol.: Fyzická geografie II.SPN, Praha, 1986, 319 s.

Dílčí:

Příbyl, J., Ložek, V.: Základy karsologie a speleologie. Academia, Praha 1992, 354 s.